

Valtion tuki urheiluseuroille ja kunnille

Urheilujohtaminen – seminaari 2.9.2015 Tampere

ylitarkastaja Sari Virta

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Lähtökohdat liikuntalain uudistamisessa

- **Yhteiskunnan muutos:** kansalaisten vähentynyt päivittäinen liikuntaaktiivisuus, liiallinen istuminen.
- **Liikunnan peruspalveluluonteen vahvistaminen** työryhmän tavoitteiden mukaisesti
- **Liikunnan ja urheilun kentän muutos;** harrastustoiminnan ohella lisääntynyt omatoiminen liikunta; valtion rahoituksen suuntaaminen mahdollisimman monen hyväksi
- **Valtion liikuntaneuvoston tehtävien** suuntaaminen yhä enemmän koko valtionhallinnon liikuntapolitiikan arviointiin
- Edelleen **puitelaki**, jossa säädetään vastuunjaosta eri toimijoiden kesken sekä valtionavustusten perusteista. Avustukset rahoitetaan myös jatkossa veikkausvoittovaroista.

Muutokset

- Ovat pääosin täsmennyksiä, päivityksiä, rakenteen selkeyttämistä, myös konkreettisia muutoksia
- Muutokset tulevat esiin seuraavissa pykälissä:
- 2 § Lain tavoite
- 3 § Määritelmät (uusi pykälä)
- 5 § Kunnan vastuu (uusi pykälä)
- 6 § Valtion liikuntaneuvosto
- 10 § Liikuntaa edistävän järjestön valtionapukelpoisuus (uusi pykälä)
- 11 § Muutoksenhaku (uusi pykälä)
- 12 § Valtionavustuksen myöntäminen liikuntaa edistävälle järjestölle

Liikuntalain rakenne

1 luku

Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

2 § Lain tavoite

3 § Määritelmät

4 § Valtion vastuu

5 § Kunnan vastuu

6 § Valtion liikuntaneuvosto

7 § Alueellinen liikuntaneuvosto

Liikuntalain rakenne

2 luku

Valtionrahoitus

- 8 § Valtionosuus kunnan liikuntatoimintaan
- 9 § Rahoitus liikunnan aluehallinnon toimintaan
- 10 § Liikuntaa edistävän järjestön valtionapukelpoisuus
- 11 § Liikuntaa edistävän järjestön valtionapukelpoisuuden peruuttaminen
- 12 § Valtionavustuksen myöntäminen liikuntaa edistävälle järjestölle
- 13 § Liikuntapaikkojen valtionavustukset
- 14 § Valtionavustukset muihin liikuntaa edistäviin tarkoituksiin
- 15 § Valtionapuviranomainen

Liikuntalaki 390/2015

1 luku

Yleiset säännökset

1 § *Lain soveltamisala* (uusi pykälä)

Tässä laissa säädetään liikunnan ja urheilun edistämisestä sekä valtionhallinnon ja kunnan vastuusta ja yhteistyöstä, valtion hallintoelimistä ja valtionrahoituksesta liikunnan toimialalla.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatetaan Suomea sitovia kansainvälisiä velvoitteita.

2 § *Lain tavoite*

Tämän lain tavoitteena on edistää:

- 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa;
- 2) väestön hyvinvointia ja terveyttä;
- 3) fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista;
- 4) lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä;
- 5) liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta;
- 6) huippu-urheilua;
- 7) liikunnan ja urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita; sekä
- 8) eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat samoin kuin ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

3 § *Määritelmät* (uusi pykälä)

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *liikunnalla* kaikkea omatoimista ja järjestettyä liikunta- ja urheilutoimintaa paitsi huippu-urheilua;
- 2) *huippu-urheilulla* kansallisesti merkittävää sekä kansainväliseen menestykseen tähtäävää tavoitteellista urheilutoimintaa sekä
- 3) *terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla* elämänkulun eri vaiheissa tapahtuvaa kaikkea fyysistä aktiivisuutta, jonka tavoitteena on terveyden ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen.

4 § *Valtion vastuu* (uus*i* pykälä)

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa liikuntapolitiikan yleisestä johdosta, yhteensovittamisesta ja kehittämisestä sekä liikunnan yleisten edellytysten luomisesta valtionhallinnossa.

Liikunnan aluehallinnon tehtävistä vastaavat aluehallintovirastot. Tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valtion tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä kuntien, kansalaisjärjestöjen ja muiden liikunta-alan toimijoiden kanssa.

5 § *Kunnan vastuu* (uusi pykälä)

(1)

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttaminen kunnassa tulee tapahtua **eri toimialojen yhteistyönä** sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

5 § *Kunnan vastuu* (jatkuu)

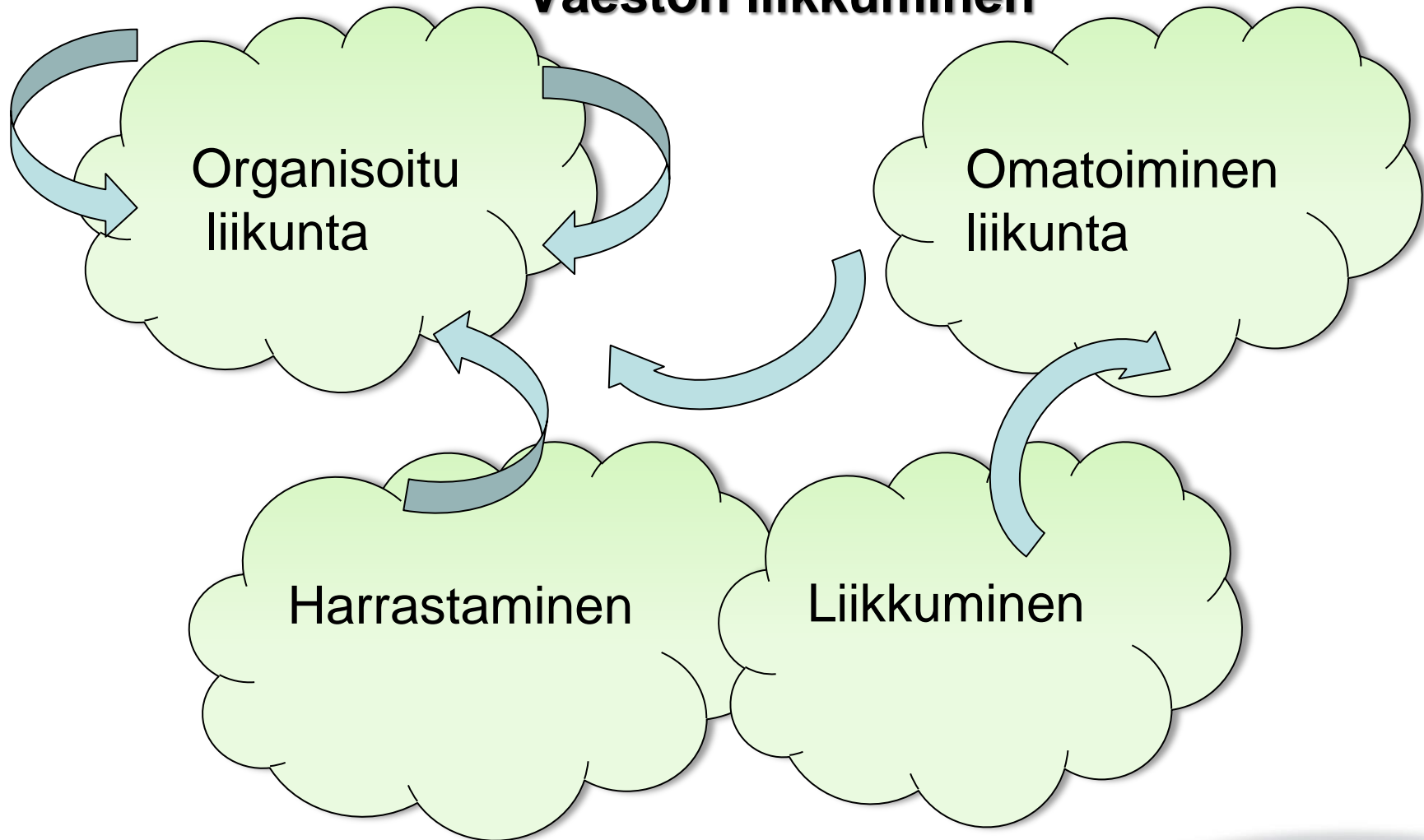
Kunnan tulee **kuulla asukkaitaan** liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Kunnan tulee arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

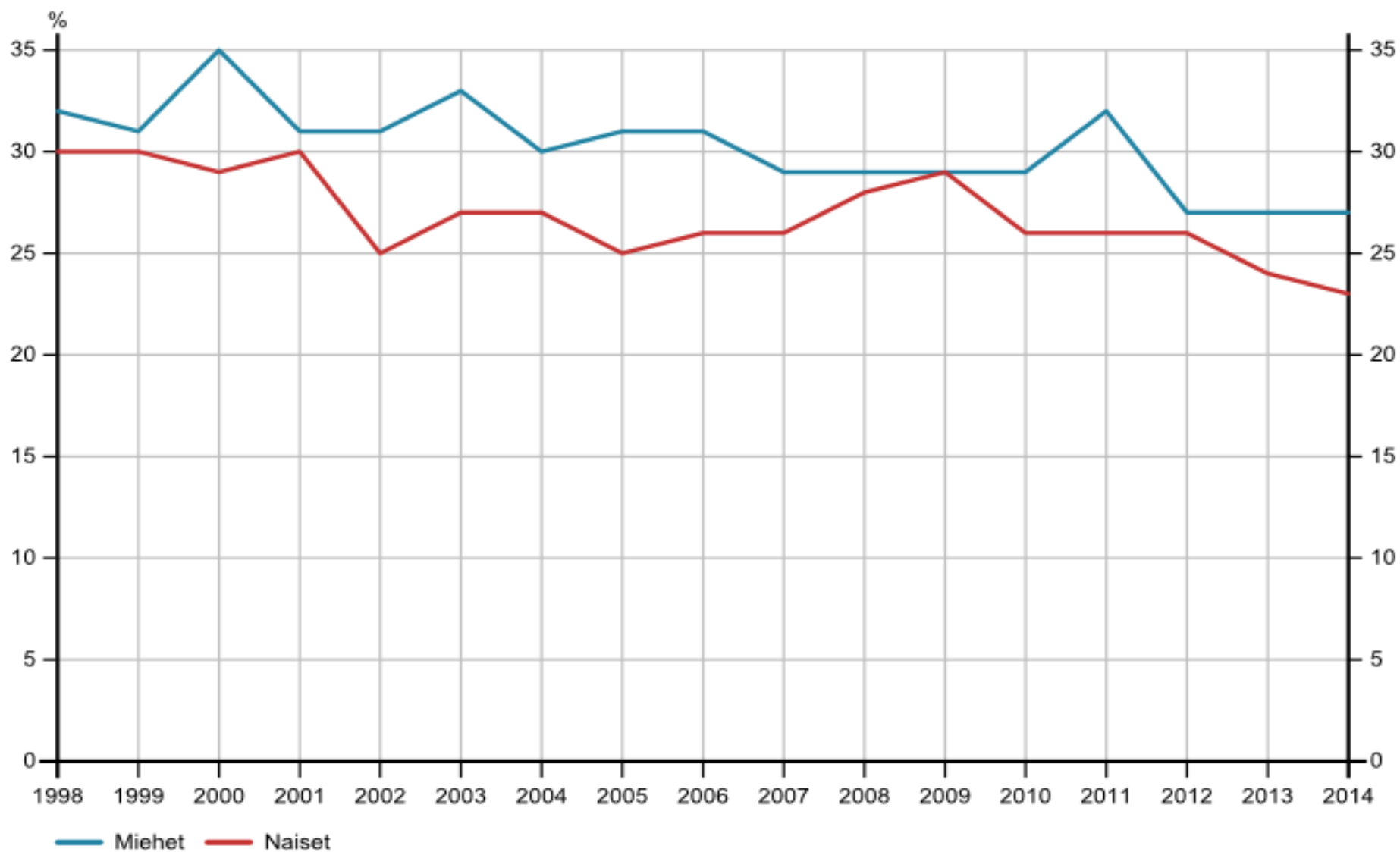
Kunnan hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Liikuntalain muutos: Kuka voitti/hävisi

Väestön liikkuminen

Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%) 25–64-vuotiaista 1998-2014

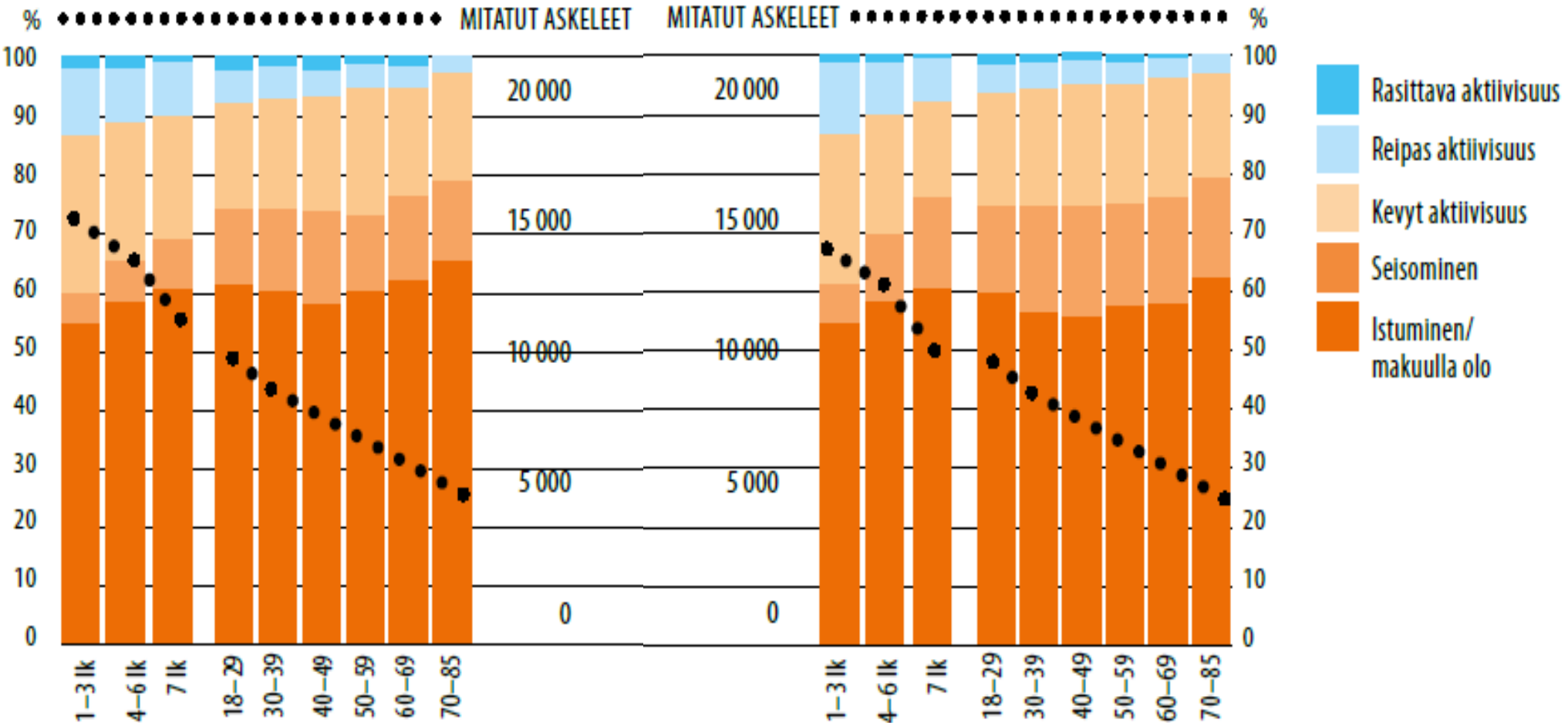
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) / AVTK

Kokonaisaktiivisuuden määrä

MIEHET

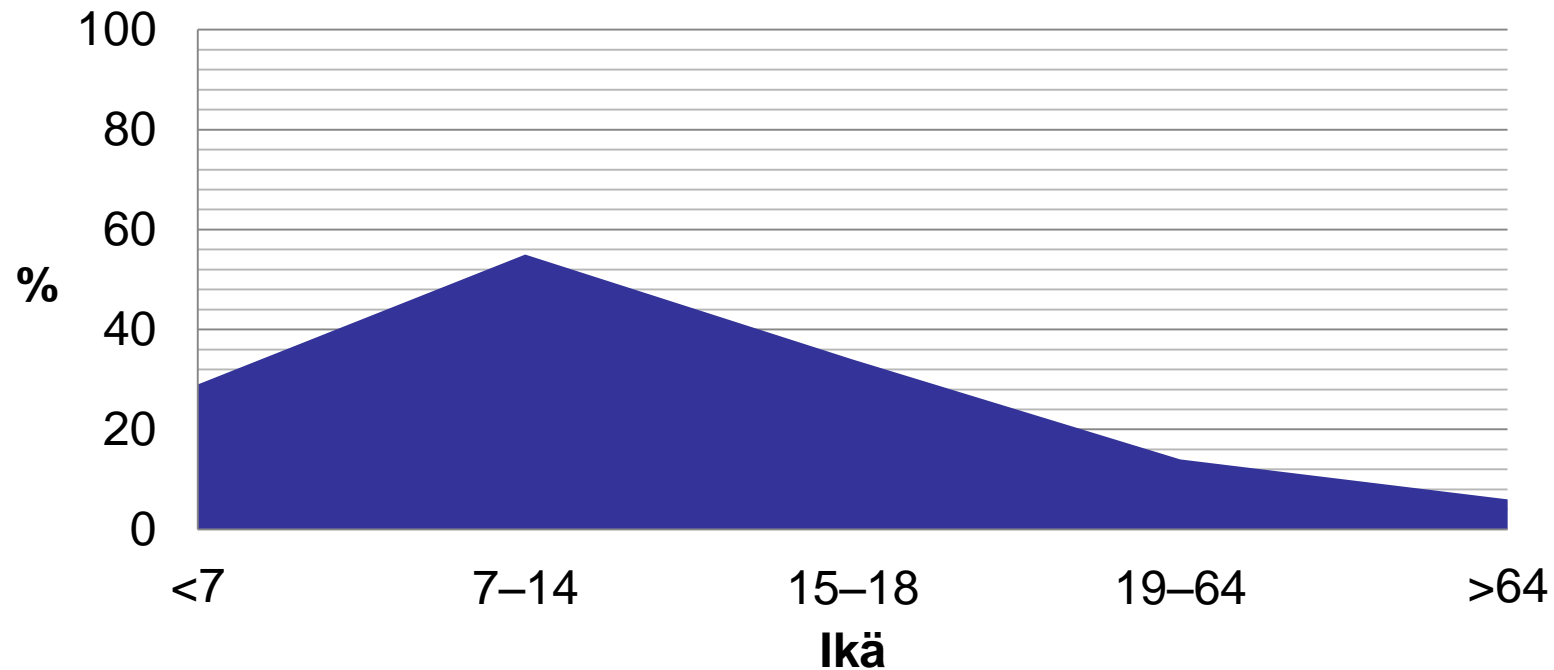
NAISET

Lähde: Mitatut askeleet ja liikunnan määrä: 1-7 -luokkalaiset (N 851),
Naantali, Liikkuva Koulu, UKK-Instituutti

18-85 -vuotiaat, mitatut askeleet
Lähde: Terveys 2011 -tutkimuksen fyysinen aktiivisuus ja kunto.
Lääkärilehti 25-32/2014

Urheiluseuroissa liikkuvien määrä ikäryhmittäin

Seuratuen myönnöt 2013 - 2015

Vuosi	Hakemukset	Hakumäärä	Yhteensä myönnöt	Seurojatuen piirissä	Toiminnalliset	Palkkaus	Jatkohankkeet
2013 3,85M€	1 205	19,3M€	309	388	188	121	
2014 5,0M€	1 162	19,9M€	378	426	157	55	166
2015 4,5M€	981	12,8M€	409	478	148	47	213

Seuratuen tuloksia (LIKES)

	Vuosi 2013	Vuosi 2014	Vuosi 2015
Uusia liikkujia	16 600	15 700	
Kunnat	105	119	
Lajikirjo	64	69	n. 80
Laadun parantuminen		43 %	73,6 %
Uudet harrastajaryhmät	93 %	65 %	72,3 %
Toiminnan monipuolistuminen			63,5 %

Liikuntalain muutos, kuka voitti/hävisi

Kuntien toiminnan piiriin kuuluvat laaja-alaisesti eri väestöryhmien liikuttaminen.

Valtakunnan tasolla kuntien toiminta liikunnan edistämisessä on vahvistumassa (TEAviisari) – silti liikunta on kuntien menokehyksessä pieni toimiala.

Ymmärrys liikunnan edistämisen poikkihallinnollisuudesta on lisääntynyt.

Kansalainen – kuntalainen – liikunta – huippu-urheilu

OKM:n rooli tänään ja huomenna

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa ja kehittää liikuntapolitiikkaa

- lainsäädännöllä
- tutkimusten ja selvitysten välityksellä (tiedolla johtaminen)
- liikuntaan ohjatuilla budjetti- ja veikkausvoittovaroilla.

Julkisen rahoituksen käyttö

- perustelu (liikuntalaki, HO)
- reagointi ajankohtaisiin ongelmiin/haasteisiin
- toimenpiteiden vaikuttavuus

Liikunnan läpäisyperiaate

Kiitos mielenkiinnosta!

ylitarkastaja Sari Virta
sari.virta@minedu.fi
gsm 050 521 0342

